

Svet
Evropske unije

Bruselj, 12. maj 2016
(OR. en)

8833/16

DEVGEN 91
ACP 69
RELEX 380
SOC 249
WTO 130
COMER 59
FDI 8

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Datum: 12. maj 2016

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 8577/16

Zadeva: EU in odgovorne globalne vrednostne verige
– sklepi Sveta (12. maj 2016)

1. V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o EU in odgovornih globalnih vrednostnih verigah, ki jih je Svet sprejel na 3462. seji 12. maja 2016.

Sklepi Sveta o EU in odgovornih globalnih vrednostnih verigah

Uvod

1. Svet ugotavlja, da so globalne vrednostne verige postale pomemben element svetovnih vzorcev proizvodnje. Zaradi kompleksnosti globalnih vrednostnih verig se pojavlja potreba po povečanem in proaktivnem sodelovanju v EU in v tujini, da bi zagotovili njihovo ustrezno upravljanje za vključujočo in trajnostno rast. V zvezi s tem Svet opozarja, da je eden od osnovnih ciljev EU zagotoviti, da sta vključujoča gospodarska rast in razvoj tesno povezana z družbeno pravičnostjo, človekovimi pravicami, vključno s temeljnimi delovnimi standardi, ter trajnostnimi okoljskimi praksami in okviri politik.¹ Svet poudarja, da je to vprašanje posebnega pomena v okviru razvoja, saj se države v razvoju pogosto soočajo z velikimi izzivi na področju trajnostnega razvoja in rasti za najbolj ranljive.
2. Svet poudarja ključno vlogo agende za trajnostni razvoj do leta 2030, vključno z akcijsko agendo iz Adis Abebe, ter opozarja na svoje sklepe z dne 26. maja 2015², v katerih se posebej izpostavlja potreba po spodbujanju usklajenosti politik, okvirih, ki omogočajo izvedbo politik, in mobilizaciji zasebnega sektorja. Svet opozarja tudi na agendo za spremembe³, ki trgovinsko in razvojno politiko EU usmerja v najmanj razvite države in države, ki najbolj potrebujejo pomoč, med drugim v obliki trgovinskih preferencialov in pomoči za trgovino.

¹ Člen 3 PEU.

² Dok. 9241/15.

³ Dok. 15560/11 – COM(2011) 637 final.

3. Svet opozarja na svoje sklepe o sporočilu Komisije „Trgovina za vse: za odgovornejšo trgovinsko in naložbeno politiko“⁴, v katerih se poudarja, da lahko trgovinski instrumenti EU prispevajo k trajnostnem razvoju, človekovim pravicam in dobrem upravljanju. Svet pozdravlja delovni dokument služb Komisije⁵ o izvajanju sporočila „Trgovina, rast in razvoj“⁶ ter nadaljnje ukrepanje na podlagi sklepov Sveta o „pristopu EU k trgovini, rasti in razvoju v naslednjem desetletju“. Svet pozdravlja tudi pobude, ki spodbujajo mednarodno sprejete okoljske standarde ter pravice delavcev in varnost in zdravje pri delu pri naših partnerjih, kot sta trajnostni sporazum z Bangladešem in pobuda za pravice delavcev z Mjanmarom.
4. Svet opozarja na svoje sklepe o sporočilu Komisije o krepitvi vloge zasebnega sektorja pri doseganju vključujoče in trajnostne rasti v državah v razvoju⁷, v katerih se poudarja potreba po družbeni odgovornosti podjetij, vključevanju zasebnega sektorja in odgovornem upravljanju globalnih vrednostnih verig pri doseganju vključujoče in trajnostne gospodarske rasti, pa tudi poslovne priložnosti. V tem pogledu je bistveno trajnostno pridobivanje surovin in gospodarjenje z naravnimi viri.
5. Sodelovanje mikro, malih in srednjih podjetij v globalnih vrednostnih verigah lahko prinese veliko koristi. Večnacionalna podjetja bi lahko odigrala konstruktivno vlogo v partnerstvu z mikro, malimi in srednjimi podjetji, saj bi omogočila razširjanje znanja, spretnosti in tehnologije, tudi v zvezi z izvajanjem okoljskih in socialnih standardov.

⁴ Dok. 14708/15.

⁵ Dok. 6554/16 – SWD(2016) 47 final.

⁶ Dok. 5887/1/12 REV 1 – COM(2012) 22 final.

⁷ Dok. 16856/14.

6. Svet priznava pomen strategije EU za družbeno odgovornost podjetij⁸ in skupnega sporočila Komisije in visoke predstavnice Unije z naslovom „Odgovorno pridobivanje mineralov z območij, prizadetih zaradi konfliktov, in območij z visokim tveganjem“⁹ ter akcijskega načrta EU za krožno gospodarstvo.¹⁰ Svet poudarja pomen družbene odgovornosti podjetij/odgovornega poslovnega ravnanja¹¹ pri spodbujanju trajnostnega razvoja, ustvarjanju dostojnih delovnih mest ter večji družbeni in gospodarski vlogi za vse, zlasti ženske in mlade, pa tudi ranljive skupine, vključno z invalidi.

⁸ Dok. 16606/11 – COM(2011) 681 final.

⁹ Dok. 7704/14 – JOIN(2014) 8 final.

¹⁰ COM (2015) 614 final.

¹¹ EU družbeno odgovornost podjetij in odgovorno poslovno ravnanje uporablja kot sopomenki. V letu 2011 je strategija EU za družbeno odgovornost podjetij opredelila družbeno odgovornost podjetij kot „odgovornost podjetij za njihove učinke na družbo“ in poudarila, da „bi za dosledno izpolnjevanje družbene odgovornosti podjetja morala imeti vzpostavljen postopek za vključevanje socialnih, okoljskih in etičnih vprašanj ter vprašanj človekovih pravic in potrošniških vprašanj v svoje poslovanje in osrednjo strategijo v tesnem sodelovanju z interesnimi skupinami“.

7. Svet poudarja pomen vključujočih in trajnostnih pristopov, kot je bilo dogovorjeno v ciljnih trajnostnega razvoja v okviru agende do leta 2030, zlasti tistih v zvezi s trajnostno proizvodnjo, trajnostno potrošnjo in dostojnim delom, ter pozdravlja okrepljeno mednarodno sodelovanje na področju odgovornega poslovnega ravnanja. Svet priznava pomembno delo, ki so ga opravile EU in njene države članice pri spodbujanju izvajanja in spremljanju konvencij ZN o podnebnih spremembah in biotski raznovrstnosti ter mednarodno priznanih smernic in načel. Ta vključujejo smernice Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) za večnacionalna podjetja ter smernice OECD o potrebni skrbnosti za odgovorne verige oskrbovanja z minerali z območij, prizadetih zaradi konfliktov, in območij z visokim tveganjem, vodilna načela OZN o podjetništvu in človekovih pravicah ter načela za odgovorne naložbe v kmetijstvo in prehranske sisteme Odbora za svetovno prehransko varnost. Svet pozdravlja delo, ki ga na tem področju opravlja Mednarodna organizacija dela (ILO), in z zanimanjem pričakuje aktivna skupna prizadevanja v razpravah o dostojnem delu v okviru globalnih dobavnih verig¹² na 105. zasedanju Mednarodne konference dela junija 2016. Svet v celoti podpira izjavo voditeljev na vrhu skupine G7 leta 2015, v kateri se priznava skupna odgovornost vlad in podjetij za spodbujanje odgovornih dobavnih verig ter za skupno spodbujanje razumevanja ustrezne skrbnosti. Svet podpira tudi to, da so voditelji skupine G20 priznali pomen spodbujanja varnejših in bolj zdravih delovnih okolij, tudi v okviru trajnostnih globalnih dobavnih verig (vrh v Antalyi leta 2015). Svet opozarja, da bodo EU in njene države članice še naprej spodbujale pregledno, kooperativno in pravično mednarodno davčno okolje v skladu z načeli dobrega upravljanja. Povečati bi bilo treba finančno preglednost, kar bi lahko vključevalo s tem povezane izmenjave med ustreznimi organi.

¹² „Dobavne verige“ in „vrednostne verige“ sta podobna izraza, ki se nanašata na celotno proizvodno verigo, od predelave surovin do končnih proizvodov. Glede na kontekst se izraz „dobavna veriga“ lahko uporabi za izrecno omembo postopka vseh strani, ki sodelujejo pri proizvodnji in distribuciji blaga, izraz „vrednostna veriga“ pa za niz medsebojno povezanih dejavnosti, s katerimi podjetje ustvarja dodano vrednost izdelka. Vendar se tukaj uporabljata kot sopomenki.

8. Svet poudarja, da lahko EU in njene države članice, ki so skupaj največji svetovni trg in največje donatorke pomoči za trgovino, ki zajema več kot tretjino celotne uradne razvojne pomoči EU (URP) in iz katere se podpirajo potrebe, povezane s trgovino, izkoristijo to stališče, da bi globalne vrednostne verige postale bolj trajnostne in vključujoče, zlasti na tistih trgih, na katerih se preživljajo najrevnejši.

Okrepitev naših skupnih prizadevanj

9. Svet spodbuja Komisijo in države članice, naj nadalje zagotovijo, da politike prispevajo k podpori trajnosti v globalnih vrednostnih verigah in spodbujajo načela družbene odgovornosti podjetij, zlasti z upoštevanjem načel družbene odgovornosti podjetij pri oblikovanju orodij politike EU in prek projektov, ki jih financira EU. Svet poleg tega poziva Komisijo, naj okrepi izvajanje potrebne skrbnosti ter spodbuja dialog in sodelovanje med vsemi ustreznimi javnimi in zasebnimi deležniki, da bi vzpostavili enake konkurenčne pogoje na svetovni ravni in za izvajanje političnih ukrepov, katerih cilj je spodbujanje npr. potrebne skrbnosti na področju človekovih pravic na ravni podjetij. Zato lahko odgovorno poslovanje dolgoročno ustvari konkurenčno prednost. Svet ponovno poudarja pomen neprekinjene podpore za krepitev nacionalnih regulativnih sistemov za trajnostne in vključujoče trge.
10. Svet pozdravlja sistematično vključitev določb o trgovini in trajnostnem razvoju v vse trgovinske sporazume EU, ki vsebujejo zaveze pogodbenic k spoštovanju glavnih delovnih standardov in drugih konvencij Mednarodne organizacije dela ter ključnih večstranskih okoljskih sporazumov. Določbe o trgovini in trajnostnem razvoju spodbujajo ustrezne mednarodno dogovorjene smernice in načela o družbeni odgovornosti podjetij. Svet poziva Komisijo, naj redno posodablja in spremlja izvajanje določb o trgovini in trajnostnem razvoju z učinkovito uporabo obstoječih orodij za poročanje in spremljanje.

11. Svet spodbuja Komisijo in države članice, naj nadaljujejo delo v zvezi s skladnostjo politik za razvoj, kot določa člen 208 PDEU, v notranjih in zunanjih politikah. Prizadevati si je treba za sinergije med razvojnim sodelovanjem, okoljsko politiko in trgovinskimi orodji, zlasti da bi se sprostil njihov celoten skupni potencial ter bi prispevali k izvajanju poglavij o trgovini in trajnostnemu razvoju ter drugih določb, povezanih s trajnostnim razvojem, in napredku pri tem, da bi karseda povečali razvojni učinek. To vključuje krepitev zmogljivosti, politični dialog in sodelovanje civilne družbe, socialnih partnerjev in drugih deležnikov. Svet z zanimanjem pričakuje bližnji pregled skupne strategije EU za pomoč trgovini, da bi se povečale sinergije na področju trgovine in razvoja, zlasti z namenom, da se dosežejo s tem povezani cilji trajnostnega razvoja.
12. Svet podpira prizadevanja pri spodbujanju odgovornih dobavnih verig s pobudami, kot je pobuda EU za oblačila, in pobudami v kmetijskem sektorju, kot je akcijski načrt za izvrševanje zakonodaje, upravljanje in trgovanje na področju gozdov (FLEGT), amsterdamski deklaraciji o krčenju gozdov in trajnostni dobavi palmovega olja, pa tudi v drugih sektorjih. Svet odločno spodbuja Komisijo in države članice, naj si izmenjajo najboljše prakse, vključno s spodbujanjem novih in inovativnih pristopov, ter okrepijo takšne pobude in pospešijo njihovo izvajanje. Razvoj javno-zasebnega partnerstva za odgovorno pridobivanje mineralov in druge pobude o odgovornem pridobivanju mineralov na območjih, prizadetih zaradi konfliktov, in območjih z visokim tveganjem so v zvezi s tem uporabno orodje.
13. Svet podpira pristope več deležnikov v EU in partnerskih državah na vseh ravneh. To lahko vključuje mednarodne organizacije, civilno družbo in socialne partnerje, zasebni sektor in vlade, pa tudi druge javne organe, če je to ustrezno in ob podpori delegacij EU, ki imajo pomembno vlogo pri spodbujanju družbene odgovornosti podjetij v globalnih vrednostnih verigah. Transnacionalni sporazumi podjetij, kot so globalni okvirni sporazumi, ki vključujejo dobavitelje, so koristni instrumenti v zvezi s tem. Svet poziva Komisijo, naj še naprej podpira ukrepe, katerih cilj je izboljšanje vključevanja zasebnega sektorja na področju razvoja in odgovornega poslovnega ravnanja.

14. Svet poudarja, da se je treba še naprej zavzemati za uporabo mednarodno dogovorjenih načel, smernic in pobud o družbeni odgovornosti podjetij/odgovornem poslovnem ravnanju, kot so vodilna načela ZN o podjetništvu in človekovih pravicah, pobuda ZN za družbeno odgovornost, tristranska deklaracija MOD o načelih za večnacionalna podjetja in socialno politiko ter smernice OECD za večnacionalna podjetja, tudi v državah, ki niso članice OECD, kar tudi prispeva k prizadevanjem za boj proti korupciji z oblikovanjem bolj odprtih in preglednih poslovnih okolij. Treba bi bilo spodbujati trajnostna javna naročila. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti enakosti spolov ter zagotavljanju celovite, enakopravne in učinkovite udeležbe žensk na vseh ravneh odločanja v skladu z akcijskim načrtom za enakost spolov za obdobje 2016–2020.
15. Svet spodbuja Komisijo, Evropsko službo za zunanje delovanje in države članice, naj okrepijo prizadevanja za odgovorno poslovno ravnanje. To bi med drugim vključevalo nacionalne akcijske načrte v državah članicah o družbeni odgovornosti podjetij/odgovornem poslovnem ravnanju ter o podjetništvu in človekovih pravicah, pa tudi vzpostavitev novega akcijskega načrta EU za odgovorno poslovno ravnanje leta 2016 s strani Komisije. V teh akcijskih načrtih bi morali biti določeni konkretni ukrepi za zadovoljevanje sedanjih in prihodnjih družbenih, okoljskih in upravljavskih izzivov ter prednostne naloge za izvajanje vodilnih načel ZN o podjetništvu in človekovih pravicah.
